

Titlul de
Excelență 2014

C R I O *Vest*

Consortiul Regional pentru Învățământ și Ocupare Vest

METODOLOGIE

Ce este TITLUL DE EXCELENȚĂ CRIO VEST 2014?

Este **Distincția** acordată unităților școlare ca semn al recunoașterii de către autoritățile locale/județene/regionale și al validării de către mediul economic a bunelor practici în dezvoltarea și promovarea unor oferte de formare profesională inițială, corelate cu nevoile angajatorilor, ancorate în aspirațiile beneficiarilor și conforme cu prioritățile strategice de dezvoltare socio-economică a regiunii.

Este **Rezultatul** exercițiului de monitorizare a ofertei de formare profesională a unităților școlare înscrise, realizat către reprezentanți ai mediului de afaceri și autorități locale.

Este **Recunoașterea** rezultatelor școlilor participante este realizată în cadrul reglementat și legiferat al Metodologiei privind monitorizarea PAS-Plan de Acțiune al Școlii de către membrii CLDPS – Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social

(<http://www.tvet.ro/Anexe/4.Anexe2%20MANUAL%20MONITORIZARE%202009.pdf>)

CRIO VEST

Funcționează ca structură regională de parteneriat pentru educație și ocupare, fiind un actor recunoscut în elaborarea strategiilor regionale de formare și ocupare și în procesul de fundamentare a deciziilor autorităților în zona politicilor publice de educație și de dezvoltare a resurselor umane.

Prin natura obiectivelor, **CRIO Vest** este partener sau colaborator al furnizorilor de formare profesională publici și privați, cu care derulează acțiuni de compatibilizare a ofertei de formare cu nevoile existente pe piața muncii și cele prognozate pe termen mediu.

*În anul 2013 au aplicat pentru 49 de titluri de excelență un număr de 19 unități școlare din Regiunea Vest, din care un număr de 29 de titluri au fost validate de **CRIO Vest**, și de autoritățile locale – Consilii Județene, Comitele Locale-primăriei și CLDPS.*

Pentru anul 2014 – se propun cinci arii de excelență, din care patru definite prin indicatori și descriptori de către experții CRIO Vest, și o arie de excelență pe care o definesc partenerii care vor acorda și titlurile aferente.

OBIECTIVELE urmărite în cadrul exercițiului 2014:

- (i) Promovarea politicilor regionale bazate pe date, în domeniul formării profesionale și a resurselor umane (evidence based policy)
- (ii) Susținerea priorităților europene, naționale și regionale cu privire la EDUCAȚIE și OCUPARE
- (iii) Stimularea parteneriatelor pentru EDUCAȚIE, FORMARE și OCUPARE
- (iv) Validarea și promovarea bunelor practici în școlile regiunii

ARII DE EXCELENȚĂ VIZATE ÎN 2014¹:

- (A.1.) **ATRACTIVITATEA** ofertei de formare în raport cu aspirațiile tinerilor
- (A.2.) Contribuție la **OBIECTIVE DE DEZVOLTARE** la nivel local/regional/ și european
- (A.3.) **RELEVANȚA OFERTEI** în raport cu nevoile regionale de calificări și competențe ale mediului economic
- (A.4.) **INOVAREA** proceselor de învățare – managementul resurselor (umane și material, financiare) și Inovare Organizațională prin cooperare (conectare la realitățile actuale și previziuni, “future oriented approach”)
- (A.5.) **ARIA** la decizia **BENEFICIARILOR** - „BUSINESS” – este introdusă în acest exercițiu la recomandarea partenerilor din mediul economic, care și-au exprimat dorința de a defini criterii specifice care

derivă din contextul de lucru al companiei, din perspectivele lor în calitate de beneficiari direcți ai ofertei de formare, și care au în vedere cerințele de tip „business”. Pentru aceste criterii partenerii definesc inclusiv instrumentele de monitorizare și vor acorda distincțiile respective, cu asumarea de către **CRIO Vest**.

CONTEXT & JUSTIFICARE

Demersul de a monitoriza **oferta de formare** a școlilor ÎPT din Regiunea Vest, și de a acorda Titluri de Excelență acelorora cu o ofertă de formare competitivă, dinamică și **ancorată în context**, se înscrie în preocuparea generală pentru EDUCAȚIE și OCUPARE care se manifestă la nivel european, național și regional.

EDUCAȚIA și FORMAREA PROFESIONALĂ de calitate este o precondiție pentru creșterea OCUPĂRII, cu ținta de 75% pentru rata de ocupare la nivel European fiind considerată garanția pentru dezvoltare și competitivitate. *Strategia europeană pentru creștere inteligentă, sustenabilă și inclusivă EU 2020, pune pe agenda statelor membre trei priorități, dintre care două sunt direct condiționate de educație și formare profesională: creșterea inteligentă - dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare, respectiv creșterea inclusivă – realizarea unei economii cu o rată ridicată de ocupare care să ducă la coeziune socială și teritorială.*

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators

¹ Ariile de excelență urmărite în 2013 au fost: Parteneriatele cu piața muncii & comunitatea, Relevanța ofertei de formare a școlii, Dezvoltarea și utilizarea resurselor și Spiritul inovativ și viziunea în managementul școlii

Trei dintre cele cinci ținte (benchmark) pe care le stabilește strategia, vizează educația și ocuparea²:

- => Rata de părăsire timpurie a școlii va fi sub 10%
- => Ponderea tinerilor (30-34 de ani) absolvenți de învățământ superior va fi de cel puțin 40%
- => Rata de ocupare va fi de cel puțin 75% (pentru populația cu vârsta de 25-64 ani)

Țintele (benchmark) cantitative adoptate pentru educație și formare profesională (Education & Training/2020 – Council of the European Union, 2009; 2011; 2012) relevante sunt:

- => Cel puțin 95% din copiii (cu vârsta de 4 ani și vârsta de școlarizare) vor participa în educație timpurie
- => Ponderea tinerilor de 15 ani, cu performanțe slabe în citire, matematici și științe- va fi de sub 15% (rezultate la testul PISA)
- => Cel puțin 15% din populația adultă va fi cupinsă în învățarea de-a lungul vieții (LLL)
- => Cel puțin 82% de tineri (20-34 de ani) absolvenți și care de 3 ani nu mai sunt în educație sau formare, vor fi angajați (employability benchmark)
- => Cel puțin 20% dintre absolvenții de învățământ superior au beneficiat de stagii de practică sau studii în alte state (mobilități transnaționale)
- => Cel puțin 6% dintre tinerii (18-34 de ani) care dețin o calificare profesională inițială au beneficiat de stagii de practică sau studii în alte state (mobilități transnaționale)

Datele EUROSTAT arată că în 2013 Rata de părăsire timpurie a școlii în România se ridică la 17,4% pentru populația de vârstă școlară, față de 11% la nivel European. Valoarea indicatorului s-a modificat de la 19,6% în 2005 / 17,3% în 2007 / 18,4% în 2010 - la valoarea de 17,4% în 2013, având ținta de 11,3% asumată de România.

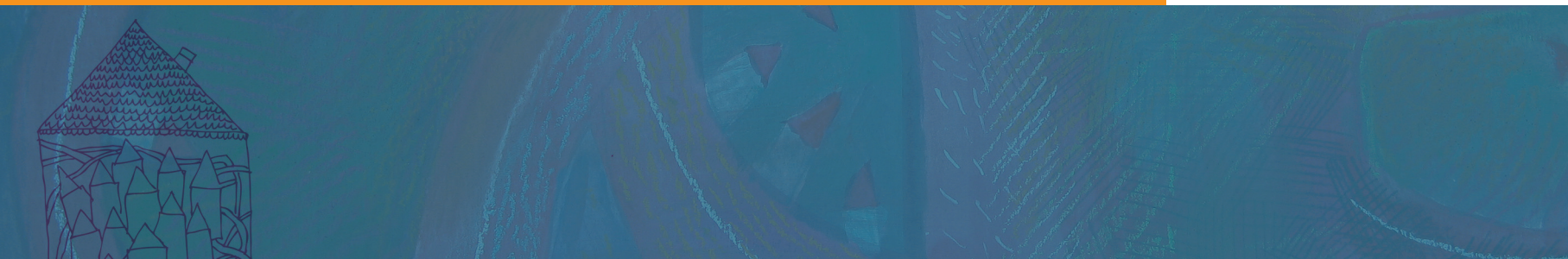
Ponderea tinerilor absolvenți de învățământ superior a crescut de la 11,4 % în 2005 / la 18,1% în 2010 și apoi 22,5% în 2013, având ținta de 26,7 asumată de România, față de ținta europeană de 40%.

Datele arată că, față de ținta europeană de 75% Rata de OCUPARE a populației aptă de lucru, în România se poate vorbi de un procent de 63,8% în 2012, cu ținta națională asumată de 70% pentru anul 2020.

La nivelul Regiunii Vest – Dezvoltarea capitalului uman este un obiectiv strategic, căruia i se alocă o axă prioritară distinctă (Axa 4. Dezvoltarea capitalului uman și creșterea calității serviciilor în sectoarele educație, sănătate și servicii sociale) și se promovează abordarea integrată a aspectelor legate de resursa umană.

<http://www.adrvest.ro/index.php?page=domain&did=180>

²CEDEFOP – On The Way 2020 – Country Statistics
<http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/22388.aspx>

Dacă EDUCAȚIA și OCUPAREA au constituit priorități naționale/regionale în perioada 2007-2013 și, în consecință, au fost alocate și resurse financiare pentru intervenții specifice, constatăm că au rămas în continuare pe lista priorităților și pentru ciclul de programare 2014-2020. Din Raportul final realizat de Banca Mondială - ROMÂNIA REGIUNEA VEST CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ȘI SPECIALIZAREA INTELIGENTĂ – reținem că „educația și abilitățile sunt adesea percepute ca sursă a avantajului comparativ pentru regiune, de fapt regiunea se confruntă cu minusuri importante la toate nivelurile de formare și dezvoltare de abilități, astfel încât în evaluarea teritorială: profil, performanță și factori de creștere” sunt identificate ABILITĂȚILE, drept domenii de politici orizontale, cu impact asupra economiei regiunii.

(http://www.adrvest.ro/attach_files/ADR_Romania_West_final_report_RO_Sep1.pdf)

Obiectivele Schemei de excelență sunt aliniate cu prioritățile din Strategia PDR 2014-2020, cu Axa prioritară 4 - Dezvoltarea capitalului uman... cu Obiectivul de Creștere a gradului de ocupare a forței de muncă, de incluziune socială și acces crescut la educație.

În consecință Strategia stabilește drept prioritare de investiție 4.1. Îmbunătățirea accesului populației la educație și formare profesională, precum și creșterea calității acestora.

Dacă investițiile în infrastructura educațională sunt atribuite ale autorităților locale, creșterea calității serviciilor educaționale este o sarcină pentru un parteneriat complex, asumat parțial de către

Consortiul Regional Vest, prin acțiunile curente, și în mod special prin Schema de Excelență 2014.

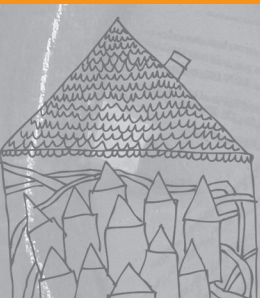
Țintele europene – considerate repere și în Strategia PDR, pot fi urmărite doar prin abordarea simultană a aspectelor de infrastructură și cele care țin de adecvarea și relevanța ofertei educaționale și modernizarea întregului proces educațional.

Prin ediția 2014 a Titlului de Excelență ne propunem să încurajăm ofertanții de servicii educaționale ca să își analizeze oferta și din perspectiva Țintelor europene, urmărind astfel reale repere de creștere a calității.

Calitatea ofertei de formare profesională este judecată foarte des prin prisma rezultatelor la examenul național de bacalaureat (cu rata de promovabilitate în jur de 50%), ceea ce constituie o imagine incompletă asupra relevanței și calității ofertei.

Pentru a oferi o evaluare mai corectă Titlul de Excelență 2014 definește arii de excelență care să permită unităților școlare și partenerilor acestora să își facă oferta mai vizibilă iar rezultatele obținute să fie recunoscute și promovate.

Inițiativa **CRIO Vest** de a invita școlile ÎPT, în mod deschis și transparent, să se înscrie în exercițiul de monitorizare a ofertei educaționale răspunde contextului și benchmark-urilor europene privind EDUCAȚIA și OCUPAREA și operaționalizează recomandări de acțiune formulate în analizele și strategiile de la nivel național (slabă adaptare a ofertei educaționale la context și cererea de pe piața muncii și gradul scăzut de implicare a partenerilor sociali în programele de dezvoltare a resurselor umane) și în Strategia de Dezvoltare a Regiunii Vest 2014-2020.

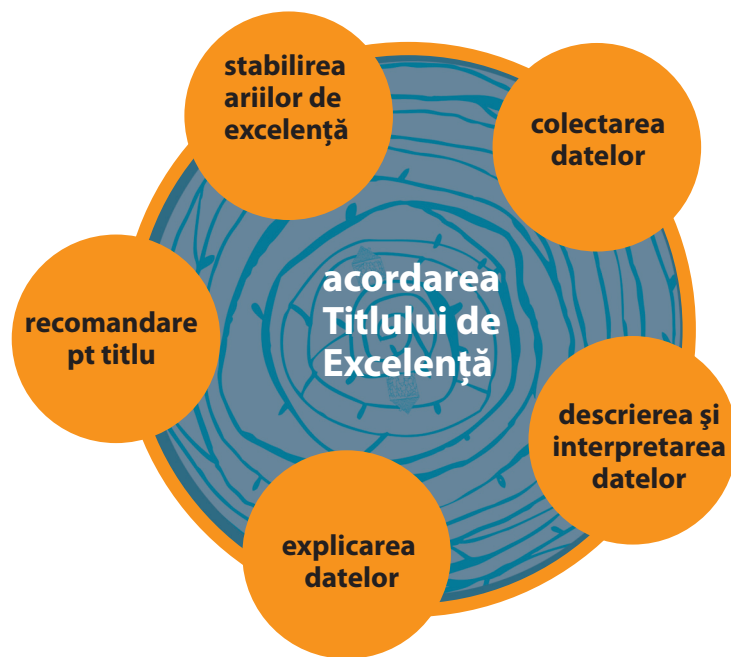
În condițiile efectelor perioadei de criză accentuată resimțită de economia regională, națională și europeană, manifestat prin restrângerea pieței muncii, la scăderea numărului de locuri disponibile, a creat o dinamică a pieței în care companiile vor alege pe candidații cu pregătirea cea mai adecvată, cu competențe antreprenoriale și transocupaționale care le conferă independența, deschiderea și flexibilitatea necesară locurilor de muncă din economia bazată pe cunoaștere. Pentru a răspunde acestor așteptări, școlile trebuie să aibă capacitatea să dezvolte o ofertă educațională corelată cu nevoile actuale ale pieței muncii și angajatorilor, compatibilă cu aspirațiile elevilor și susținută de autoritățile administrative și educaționale locale, județene și regionale. În eforturile de adaptare permanentă a ofertei la schimbările rapide ale cerințelor, școlile nu pot avea succes decât dacă inovarea va deveni practică curentă în toate activitățile specifice școlilor – în managementul instituțional, în procesul de predare-învățare, în relaționare cu partenerii locali, și în demersuri de prognoză a cerințelor viitoare ale mediului socio-economic.

CONCEPT

Ținând cont că unul din obiectivele pe care CRIO Vest le urmărește prin mecanismul de monitorizare a ofertei de formare a unităților de învățământ TVET este susținerea și promovarea **politicilor bazate pe date (evidence based policy)**, procesul de monitorizare a ofertei de formare a fost conceptualizat ca un proces de cercetare.

Instituțiile europene interesate în EDUCAȚIE și OCUPARE (de ex. CEDEFOP – Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale), dar și alte instituții, arată că relația între formarea profesională și sistemul socio-economic este una complexă și că studiile de cercetare sunt singurele instrumente care pot să investigheze și să explice aceste relații complexe și să discute efectele acestora pe termen mediu și lung. Cercetarea, consideră CEDEFOP, poate să surprindă complexitatea și să crească gradul de înțelegere a mecanismelor de corelare între formarea profesională și piața muncii și să identifice mijloacele și strategiile considerate cele mai eficiente și mai acceptabile în rezolvarea problemelor.

Cercetarea și rapoartele de cercetare sunt de aceea un instrument pentru dezvoltarea *politicilor bazate pe date (evidence based policy; vezi CEDEFOP 2009 Modernising vocational education and training. Fourth report on vocational education and training research in Europe: synthesis report, CEDEFOP Reference series, Luxembourg: Publications of the European Union, <http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/14723.aspx>).*

Procesele de cercetare sunt definite prin câteva dimensiuni și elemente principale (reprezentate în schema alăturată), care au fost construite și în mecanismul de monitorizare a ofertei de formare a școlilor în vederea acordării Titlului de Excelență:

PROCES CERCETARE	MECANISM MONITORIZARE A OFERTEI
aria de cercetare cadrul cercetării	EDUCAȚIE și OCUPARE - Contribuția ofertei educaționale a școlilor TVET la creșterea gradului de ocupare la nivelul Regiunii Vest analiză calitativă, cercetare situată, analiză de conținut
întrebările de cercetare	ariile de excelență propuse încorporează implicit întrebări de cercetare: În ce constă ATRACTIVITATEA ofertei de formare? În ce măsură contribuie oferta educațională la OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE la diferite nivele? <i>Cum se concretizează o ofertă de formare RELEVANTĂ? Cum este reprezentată INOVAREA în procesul de învățare?</i>
colectarea datelor	se face prin analiză de documente (desk research) și prin colectare de date empirice (field research) în timpul vizitelor de monitorizare se face, într-o primă instanță, de către echipa managerială și de cadre didactice din școală prin colectarea și prezentarea documentelor care susțin accesul la Titlul de Excelență. Echipete CLDPS care fac monitorizarea externă, sunt la rândul lor, actori în colectarea datelor, studiază și selectează date relevante prezentate de școli, conduc discuțiile cu părțile interesate în procesul de educație din școală și consemnează date, observă procese, contexte și evenimente, oferă feedback școlilor.
Analiza, interpretarea și validarea datelor culese	echipele CLDPS descriu datele colectate în fiecare școală în Rapoartele de monitorizare realizate în urma vizitelor de monitorizare, și realizează interpretarea primară a datelor CRIO Vest , prin experții și membrii săi, identifică temele, tendințele și mecanismele existente în școlile monitorizate și realizează interpretarea în raport cu obiectivele regionale în lumina politicilor și strategiilor regionale, naționale și europene privind EDUCAȚIA și OCUPAREA. Validarea Raportului sintetic este realizată de experți externi credibili și recunoscuți în Regiune, și formulează Propunerile pentru Titlul de Excelență 2014 Concluziile și evidențele sunt înaintate autorităților locale/regionale, în vederea validării acestora în 2014, proces urmat de asigurarea vizibilității și promovării rezultatelor

MECANISM

Mecanismul de monitorizare a ofertei de formare profesională în vederea obținerii Titlului de Excelență a fost gândit ca un proces ciclic care va fi implementat anual (an școlar), care va fi revizuit după fiecare ciclu complet pentru a încorpora lecțiile învățate, bunele practici și feedback-ul oferit de participanții la proces. Este un mecanism bazat pe o relație win-win între toți actorii implicați și un exercițiu care va urmări arii de excelență corelate cu strategiile și nevoile regionale, naționale și europene în privința EDUCAȚIEI, FORMĂRII și OCUPĂRII.

MECANISMUL de monitorizare a ofertei de formare a școlilor IPT în vederea acordării Titlului de Excelență 2014 se sprijină pe următoarele dimensiuni:

Context,

Actori sociali implicați și beneficiile acestora,
Acțiuni și evenimente,
Instrumente și Produse – dimensiuni ce vor fi descrise în continuare:

Context:

- => Regiunea Vest
- => Anul școlar 2013-2014
- (martie 2014-noiembrie 2014)

Actori sociali implicați și beneficiile acestora:

- => vom rezuma pe scurt implicarea și beneficiile înregistrate de către unitățile școlare, structuri de parteneriat – CLDPS și CRIO Vest, experți independenți și autoritățile locale/regionale.

Școlile TVET din fiecare județ

- => au rezultate pe care doresc să le promoveze și să le supună validării parteneriatelor sociale
- => se înscriu în exercițiul de monitorizare pentru una sau mai multe arii de excelență propuse de către CRIO Vest pentru 2014
- => pregătesc documentația care poate ilustra realizările pentru aria/ariile de excelență vizate

- => informează părțile interesate despre procesul de monitorizare și invită părțile interesate pentru a-și aduce contribuția în proces (de ex. consiliul de administrație, cadre didactice, elevi, părinți, parteneri, etc.)

- => pregătesc vizita de monitorizare și cooperează cu reprezentanții partenerilor sociali-membri ai CLDPS din județe - care sunt delegați să monitorizeze activitatea școlii conform PAS

- => discută și validează raportul de monitorizare realizat de echipa de monitorizare

- => își asumă eventualele recomandări ale echipei de monitorizare și a CRIO Vest

- => la primirea Titlului de Excelență promovează valorile, principiile și bunele practici care stau la baza Schemei de Excelență **CRIO Vest**.

BENEFICII PENTRU ȘCOLILE ÎNSCRISE:

- (i) șansa de a-și face vizibile realizările și de a putea să devină mai atractive
- (ii) revizuirea ofertei de formare pe baza feedback-ului și recomandărilor primite
- (iii) oportunitatea dialogului direct cu angajatorii și alți parteneri sociali activi pe piața muncii
- (iv) recomandarea către autoritățile locale și factorii de decizie, care pot lua în considerare rezultatele validate ale monitorizării în aprecierea școlilor, în fundamentarea rețelei școlare, inclusiv în definirea algoritmului de alocare financiară

CLDPS-urile

- => doresc să participe și să își asume monitorizarea școlilor înscrise pentru monitorizare în vederea acordării Titlului de Excelență

- => pregătesc (adaptează) instrumentele necesare monitorizării

- => formează și pregătesc echipele de monitorizare care reprezintă CLDPS, asigurând implicarea mediului economic în mod deschis și transparent

- => realizează vizitele de monitorizare în școli și întocmesc rapoartele de monitorizare

=> rezultatele exercițiului sunt valorificate în procesul de avizare a proiectului planului de școlarizare, - una din atribuțiile fundamentale ale CLDPS -, proces care astfel devine o componentă a politicilor bazate pe evidențe

CRIO Vest

=> propune conceptul, instrumentele de monitorizare

=> promovează schema de Titlul de Exelență și mecanismul care conduce la acordarea acestor titluri (la autorități, parteneri sociali, școli)

=> asistă actorii implicați în mecanism – la nivel regional și cel al județelor - la pregătirea și derularea exercițiului de monitorizare a ofertei de formare

=> asigură ancorarea monitorizării ofertei de formare în Metodologia PAS

=> realizează interpretarea rezultatelor monitorizării în lumina strategiilor regionale, naționale și europene cu privire la dezvoltarea resurselor umane

=> validează rezultatele procesului de monitorizare și face propunerea titlurilor de exelență împreună cu autoritățile interesate, Titlurile de Exelență la nivel regional

=> oferă vizibilitate acestui proces și rezultatelor exercițiului de monitorizare în fața autorităților regionale și locale relevante

BENEFICII PENTRU STRUCTURILE DE PARTENERIAT SOCIAL – CLDPS și CRIO Vest:

- (i) îndeplinirea obiectivelor organizațiilor
- (ii) asigurarea implicării directe a mediului economic în definirea și adaptarea ofertei școlilor la cerințele beneficiarilor
- (iii) acces direct la date privitoare la activitatea și nevoile actorilor implicați în EDUCAȚIE și FORMARE la nivel local și regional
- (iv) modelarea relației școlilor ca și furnizori de formare profesională cu parteneri
- (v) vizibilitate în fața autorităților locale și factorilor de decizie prin prestarea unor servicii relevante

în vederea dezvoltării politicilor bazate pe date (evidence based policy)

experți independenți

=> studiază raportul sintetic și rapoartele de monitorizare a ofertei de formare în vederea acordării Titlului de Exelență

=> confirmă acuratețea conceptuală și academică a demersului și fac recomandări, dacă e cazul

=> validează propunerile pentru acordarea Titlului de Exelență în raport cu benchmark-uri și alți indicatori EU asumați de România ca stat membru

autorități locale

=> analizează și recunosc necesitatea exercițiului de monitorizare a ofertei de formare a școlilor

=> asigură dialogul și contactul cu **CRIO Vest** pe acest subiect

=> pe baza documentelor, analizează și validează propunerile făcute de **CRIO Vest** pentru acordarea titlurilor de exelență școlilor înscrise în monitorizare

=> își asumă/susțin titlurile de exelență, împreună cu **CRIO Vest**

=> promovează mecanismul de monitorizare și rezultatele acestuia

=> utilizează datele oferite de documentele și rapoartele de monitorizare în definirea unor strategii locale și regionale privind EDUCAȚIA, FORMAREA, OCUPAREA și luarea unor decizii practice, de exemplu definirea rețelei unităților școlare și a criteriilor de alocare financiară suplimentară

BENEFICII PENTRU AUTORITĂȚI LOCALE/ REGIONALE

- (i) acces la date consistente și validate academic și de către parteneriat privind EDUCAȚIA
- (ii) asigurarea îndeplinirii unor obiective din strategiile și planurile de dezvoltare locală și regională
- (iii) dezvoltarea unor strategii și politici și luarea unor decizii bazate pe date și evidențe

Acțiuni & evenimente –exercițiul Titlul de Excelență CRIO Vest 2014

CRIO Vest

- stabilirea unui cadru de dialog între **CRIO Vest** și autoritățile locale și regionale privind procesul de colectare, analiză și prezentare a datelor privind oferta de formare a școlilor ÎPT (*ian-martie 2014. CL Timișoara, CL Arad, etc*)
- stabilirea ariilor de excelență vizate în 2013 – prin Planul de acțiune **CRIO Vest** pentru 2014 – adoptat de AGA **19 martie 2014**.
- Actualizarea mecanismului de monitorizare a ofertei de formare a școlilor TVET, pornind de la Metodologia de monitorizare PAS (**martie 2014**)
- EVENIMENTE DE LANSARE A EXERCITIULUI 2014 de monitorizare a ofertei de formare în vederea acordării Titlurilor de Excelență (**19 martie AGA CRIO Vest, apoi aprilie-mai, în fiecare județ al regiunii**)
- invitarea școlilor TVET să se înscrie pentru monitorizare pentru una sau mai multe arii de excelență (**mai 2014**)

CLDPS

- organizarea echipelor de monitorizare și pregătirea lor pentru vizita de monitorizare și realizarea rapoartelor (**iunie-septembrie 2014**)

ȘCOLI TVET

- exercițiul de autoevaluare al școlilor – pe baza indicatorilor din fișa de monitorizare, cu pregătirea documentelor care să susțină autoevaluarea și cu organizarea vizitei de monitorizare care să aducă argumente pentru inițiativele și rezultatele pe care școala le prezintă echipei de monitorizare –(**mai-august 2014**)

CLDPS+ȘCOLI TVET

- VIZITE DE MONITORIZARE ÎN ȘCOLILE ÎNSCRISE ÎN PROCES (**septembrie 2014**)
- validarea și finalizarea rapoartelor de vizită (**octombrie 2014**)

CRIO Vest & parteneri

- analiză și definitivare propuneri pentru Titlul de Excelență (**octombrie 2014**)
- prezentarea propunerilor CRIO Vest către autoritățile locale (**octombrie 2014**)
- ACORDAREA TITLURILOR DE EXCELENȚĂ – **octombrie-noiembrie 2014** și promovarea exercitiului și a rezultatelor

Instrumente utilizate:

- **Mecanismul de acordare** a Titlului de Excelență **CRIO Vest** pe baza monitorizării ofertei de formare a școlilor TVET
- **Metodologia de monitorizare PAS** – Planul de Acțiune al Școlii (varianta 2010)
- **Fișa de monitorizare** a ofertei de formare în vederea acordării Titlului de Excelență (arii de excelență, indicatori, standarde)

Produse:

- **Rapoarte de monitorizare a școlii** a ofertei de formare pentru unitățile școlare înscrise în proces
- **Raport sintetic** în urma procesului de monitorizare a ofertei de formare în vederea acordării Titlurilor de Excelență **CRIO Vest 2014** – un raport regional care cuprinde fișa individuală pentru fiecare unitate școlară
- Propunerea acordării Titlurilor de Excelență **CRIO Vest 2014**

Mecanismul are caracter competitiv doar în sensul în care procesul de monitorizare și acordarea Titlului de Excelență este menit și să stimuleze unitățile de învățământ participante în proces și alte unități de învățământ în efortul acestora de a îmbunătăți continuu procesele, mecanismele și activitatea școlii pentru ca:

- (i) oferta acesteia să fie atractivă pentru elevi și părinți,
- (ii) școala să fie o resursă în dezvoltarea comunității, recunoscută și apreciată de către autorități
- (iii) școala să fie percepută ca un partener credibil de dialog cu angajatorii
- (iv) activitatea școlii să contribuie la urmărirea priorităților și la realizare obiectivelor din strategiile regionale

Mecanismul nu a fost gândit ca unul competitiv, de tip clasificare a școlilor dintr-un județ sau din regiune, dar este o raportare la țintele regionale care derivă din strategia regională, și raportare la ariile de excelență propuse de către **CRIO Vest** pentru fiecare an. Mecanismul își propune recunoașterea realizărilor și a ceea ce s-a *făcut bine* în școlile înscrise în monitorizare. Toate școlile care îndeplinesc indicatorii utilizați în monitorizare și care pot răspunde afirmativ, cu documente, la descriptorii din fișa de monitorizare pot primi un Titlu de Excelență, pentru perioada și ariile specificate în apel.

ARII DE EXCELENȚĂ VIZATE ÎN 2014: Cele cinci arii de excelență – așa cum sunt prezentate în continuare – concretizează două priorități aflate pe agenda europeană, națională și regională, EDUCAȚIA și OCUPAREA, prin elemente care se intercondiționează și, totodată, constituie zonele de intervenție în atingerea coeziunii sociale și dezvoltării economice, astfel:

1 ARIA DE EXCELENȚĂ: ATRACTIVITATEA ofertei de formare în raport cu aspirațiile tinerilor

Oferta de formare profesională poate fi convingătoare pentru potențialii beneficiari prin relevanța ei în raport cu cererea actuală și previzionată a pieței, însă analizele arată că deciziile tinerilor și ale părinților acestora sunt puternic influențate de alte criterii suplimentare, pe care le vom analiza sub aria numită Atractivitatea ofertei. Astfel o componentă a atractivității este corelată cu percepția socială în raport cu calificarea analizată, cu privire la calitatea vieții a categoriilor cu respectiva calificare. Cunoașterea detaliilor legate de nivelul veniturilor, statusul social, oportunități de angajare în regiune, dar și în statele membre ale UE contribuie la atractivitatea ofertei. Ofertanții pot contribui la fundamentarea percepțiilor prin informații valide prin diferite modalități de promovare credibile, în care este nevoie să arate schimbările care au intervenit în condițiile de muncă la diferiți angajatori, pentru a corecta eventualele percepții eronate, fiind ancorate în condițiile din trecut.

Ofertele pot fi atractive pentru tineri și prin șansa implicită de continuare a studiilor, în domeniul de calificare respectiv, sau prin modificarea traseului profesional, prin mobilitate profesională. În cazul modificării opțiunilor profesionale este important ca tinerii să cunoască setul de competențe transocupaționale pe care le pot dobândi, dar care le pot asigura abordarea flexibilă a traseelor ocupaționale. În multe situații ofertele prezintă atractivitate pentru tineri (doar) prin accesibilitatea locațiilor, dacă școlile sunt în apropierea domiciliului, sau sunt accesibile prin mijloace de transport în comun, devin interesante pentru tineri, însăși calificarea devenind criteriu de ordin doi. Accesibilitatea ofertei are și o componentă care se referă la suportul oferit de către personalul școlii pentru ca fiecare tânăr să dobândească competențele generale și cele specifice, dar și pentru nivelul bun al procesului educațional – care să permită continuarea studiilor.

Indicatori și descriptori de performanță

- Oferta școlii conține calificări care oferă un status social apreciat la nivelul comunității
- Angajații cu calificările din ofertă au un nivel al veniturilor peste medie, și pot asigura un nivel de trai atractiv
- Calificările profesionale sunt căutate pe piața locală / județeană / regională sau europeană
- Calificările profesionale permit construirea carierei – continuarea studiilor, perfecționare ulterioară
- Tendințele pe piața muncii prognozează o creștere a cererii pentru calificările din ofertă
- Condițiile de lucru în cadrul companiilor / angajatorilor existenți sunt bune, cu securitatea muncii asigurată și la un nivel tehnologic ridicat (care este direct corelat cu nivelul prognozat al veniturilor)

2

ARIA DE EXCELENȚĂ: Contribuție la **OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE** la nivel local/regional/ și european

Acest criteriu urmărește raportarea rezultatelor obținute în modul cel mai provocator la țintele europene. Analizând indicatorii Regiunii Vest, ne bucură poziția nr 2, la mulți indicatori și în același timp putem documenta un progres și în raport cu rezultatele din anii anteriori. **Considerăm însă că pentru o imagine corectă, pentru o competitivitate adevărată este necesar să ne comparăm performanțele cu cele din statele membre ale Uniunii Europene, cu rezultatele regiunilor similare sau cu comunități care au demonstrat succese interesante pentru intențiile noastre.** În acest scop propunem unităților școlare să își analizeze Strategiile Organizaționale – concretizate în PAS-Planul de Acțiune a Școlii, și să identifice acei indicatori (benchmark European) stabiliți pentru Strategia Europa 2020 sau/și ET2020, care sunt relevante și pentru obiectivele școlii respective. În cadrul exercițiului Titlul de Excelență 2014 – dorim să identificăm modalitățile de măsurare și documentare a progresului unităților școlare, împreună cu partenerii acestora, pentru indicatorii considerați relevanți în această etapă. Membrii **CRIO Vest** vor oferi suport, la cererea unităților școlare, pentru întregul proces, care este o noutate în sistem.

Indicatori și descriptori de performanță

- Rata de părăsire timpurie a școlii
- Rezultate la testul PISA sau/și examene naționale
- Rata de inserție profesională – contribuție la rata de ocupare
- Elemente pentru benchmark-ul "Employability" angajabilitate
- Rezultate privind competențele de comunicare în limbi moderne
- Rezultate privind competențele cheie – cele 8 competențe cheie, fundamentale din perspectiva LLL

3

ARIA DE EXCELENȚĂ: RELEVANȚA ofertei în raport cu nevoile regionale de calificări și competențe ale mediului economic (unicitatea ofertei de interes regional, avantaj competitiv și prin parteneriate)

Relevanța serviciilor educaționale poate fi analizată în mod corect luând în considerare perspectiva beneficiarilor acestor servicii, respectiv mediul economic, în calitatea acestora de angajatori. Analiza este dificilă, din cauza intervalului de timp, de ordinul anilor, dintre momentul livrării acestor servicii (perioada de școlarizare, formare profesională) și momentul angajării absolvenților -care poate fi la o distanță de 3-4 ani, față de începerea formării, iar în cazul în care absolvenții mai urmează și forme superioare de pregătire, sau fac parte din categoria NEET (18% dintre tineri), momentul angajării are loc și mai târziu. Piața forței de muncă are o dinamică determinată de schimbările rapide ale mediului economic, în dorința acestora de a rămâne competitivi într-o economie globală. Totodată asistăm și la o dinamică de descreștere a populației școlare, fenomen demografic, care reprezintă o provocare suplimentară pentru ofertanții de formare, pentru a câștiga încrederea clienților.

În acest context unitățile școlare se pot strădui să își definească o ofertă cu avantaje competitive clare, prin **Unicitatea ofertei**, prin demonstrarea convingătoare a **Șanselor sporite de angajabilitate** în regiune cu calificările oferite, și prin **Calitatea excepțională a ofertei**, fundamentată prin resurse umane cu competențe actualizate, prin resurse materiale care permit dezvoltarea reală a competențelor profesionale, care vor permite absolvenților o inserție rapidă, în domenii atractive ale economiei regionale. Caracteristicile de mai sus ale unei oferte relevante se pot asigura prin eforturile unității școlare, și într-o măsură și mai mare prin parteneriate funcționale cu agenții economici – implicați în definirea ofertei, în designul și livrarea serviciilor, în evaluarea finalităților formării. Drept urmare încurajăm parteneriatele care documentează implicarea concretă a partenerilor până la inserția absolvenților.

Indicatori și descriptori de performanță

- **Unicitatea ofertei** - la nivel local/județean/regional (L/J/R) - numărul de locuri oferite în raport cu nr. total de locuri L/J/R
- **Șanse de inserție profesională** - care sunt șansele relative și absolute de angajare, după obținerea calificării la nivel L/J/R
- **Calitatea ofertei**
 - privind pregătirea generală
 - privind pregătirea specifică
 - privind instruirea practică
 - prin oferta de discipline / module opționale adecvate la cererea pieței
 - prin suport individualizat de orientare pentru cariera profesională
 - prin resurse umane conectate la realitatea actuală a mediului economic
- **Flexibilitatea ofertei** - pentru o mobilitate profesională și educațională

4

ARIA DE EXCELENȚĂ: INOVAREA proceselor de învățare – managementul resurselor (umane și material, financiare) și Inovare organizațională și cooperare (conectare la realitățile actuale și previziuni, *future oriented approach*).

Într-o lume în care schimbarea este procesul definitoriu al existenței, în care adaptarea la schimbare nu mai asigură competitivitatea, fiind necesară abordarea pro-activă, prin care schimbările sunt previzionate, și gestionate ca procese, nici școala nu își mai poate păstra procedurile de funcționare, dacă își asumă drept obiectiv pregătirea tinerilor pentru viața reală. *Inovarea este necesar să fie prezentă* în fiecare sector de activitate a școlii – acoperind domeniile de management al resurselor umane și materiale, managementul ofertei, a curriculumului, managementul organizațional incluzând colaborarea cu parteneri tradiționali și cooperare inovativă pentru conectarea vieții școlii la realitățile din jur. Activitatea centrală a școlii, cea de managementul procesului de învățare-formare, este necesar să admită *aspecte inovative prin adaptarea la contextul real al preocupărilor de cercetare aferente, dar și prin încurajarea spiritului inovativ al resurselor din organizație*. Elevii au nevoie să fie învățați să învețe pentru a funcționa și în societatea economică de mâine, în locuri de muncă încă nedefinite și pentru a utiliza tehnologie încă ne-inventată. Numai cadre didactice capabile să învețe, capabile să dialogheze cu elevul, conectate la dezvoltările din știință, economie, tehnologie, pot asista elevii de astăzi să se transforme în profesioniști din viitor, și în acest scop managementul școlii are preocupări semnificative în asigurarea resurselor adecvate. *Spiritul inovativ dovedește capacitatea echipei manageriale, a cadrelor didactice și a altor părți interesate de a identifica și fructifica oportunitățile de toate tipurile, dovedește abilitatea de adaptare la nevoile și cerințele contextului. Spiritul inovativ și viziunea nu se rezumă doar la afirmații în documentele manageriale ale școlii, dar ele se manifestă în acțiuni concrete, implicit și în ceea ce privește celelalte arii de excelență.*

Indicatori și descriptori de performanță

- INOVAREA în managementul procesului de învățare-formare,
- INOVAREA în relația profesor-elev (abordarea centrată pe elev)
- INOVAREA
 - în managementul resurselor umane
 - în managementul resurselor material-financiare
 - în managementul ofertei educaționale (curriculum)
 - în managementul organizațional (inclusiv parteneriate)
- INOVAREA în alte domenii, și alte aspecte specifice școlii

5

ARIA DE EXCELENȚĂ: ARIA la decizia BENEFICIARILOR - „BUSINESS” – este introdusă în acest exercițiu la recomandarea partenerilor, care și-au exprimat dorința de a defini criterii specifice care derivă din contextul de lucru al companiei. Pentru aceste criterii partenerii au definit inclusiv instrumentele de monitorizare și vor acorda distincțiile respective, cu asumarea de către **CRIO Vest**.

Experiența noastră anterioară cu mediul economic ne arată o tendință în creștere a interesului acestuia pentru calitatea și conținutul formării profesionale. Opinia angajatorilor vizează *calificările profesionale*, setul de *competențe* aferent unei calificări, modalitățile-strategiile de formare, de dezvoltare a acestor competențe prin *abordări centrate pe client*, respectiv cu accent pe aspectele de instruire practică.

Mulți angajatori încurajează învățarea experiențială, care înseamnă fundamentarea procesului de **învățare pe experiențe** directe care au loc în medii reale, și nu în context de laborator, de simulare a realității. Aceste experiențe apoi sunt utilizate în etapele de conceptualizare, structurare și transfer al învățării. Suntem bucuroși să consemnăm din ce în ce mai multe încercări prin care acest tip de învățare câștigă teren în cadrul unor colaborări școală și lumea business-ului. Un alt domeniu de interes pentru dezvoltarea companiilor este cel de încurajare a **acumulării de credite**, (portabilitatea creditelor) și de recunoaștere a competențelor dobândite în alte contexte decât școala – subiect pentru dezvoltare în anul 2015. **Cerințele de dezvoltare personală și profesională permanentă** – la nivel individual și de echipă– sunt priorități ale companiilor pentru păstrarea sau creșterea competitivității firmei. Împărtășirea experiențelor în acest domeniu este un alt subiect de succes în cooperarea dintre școli și partenerii acestora, multe **principii și proceduri de management** fiind preluate în sistemul educațional din lumea mediului economic (*de ex. Scheme de asigurare a calității*). Componentele capacității de **angajabilitate (employability)** sunt un domeniu de interes de mare actualitate atât pentru angajatori cât și pentru ofertanții de educație și formare, pentru care aceste cerințe devin obiective de tip finalități ale formării.

Indicatori definiți de parteneri pentru 2014 - S.C. Takata Romania SRL- Arad, DURA Automotive România SRL- Timișoara, S.C MODA-TIM S.A., Timișoara.

Indicatori și descriptori de performanță

Contact real cu companiile partenere

- a. Cel puțin două prezentări ale companiilor partenere în școală, în intervalul unui an școlar
- b. Cel puțin două vizite ale grupului țintă (elevi, cadre didactice și maiștri instructori) la sediul companiilor partenere, în intervalul unui an școlar, cu scopul de a înțelege realitatea cu care se vor confrunta elevii în momentul finalizării studiilor.
- c. Efectuarea a cel puțin 50% din orele de practică la sediul companiei partenere. La efectuarea stagiilor de practică vor participa cadre didactice și maiștri instructori. Compania va desemna un tutore care, împreună cu cadrul didactic și maestru instructor, va coordona și evalua practicanții pe parcursul stagiilor.
- d. Facilitarea a cel puțin 2 întâlniri între părinții elevilor și companie

Rezultatul evaluării elevilor practicanți.

- Competențele tehnice și comportamentale ce urmează a fi evaluate sunt stabilite de fiecare companie în parte, funcție de specificul activității.

Aprecierea cadrelor didactice și a maiștrilor instructori

- Obținerea a minim 4 puncte din 5, conform grilei de apreciere. În situația în care, un cadru didactic este apreciat de către mai multe companii, se va lua în considerare media rezultatelor.

Facilitarea mediatizării anunțurilor de angajare.

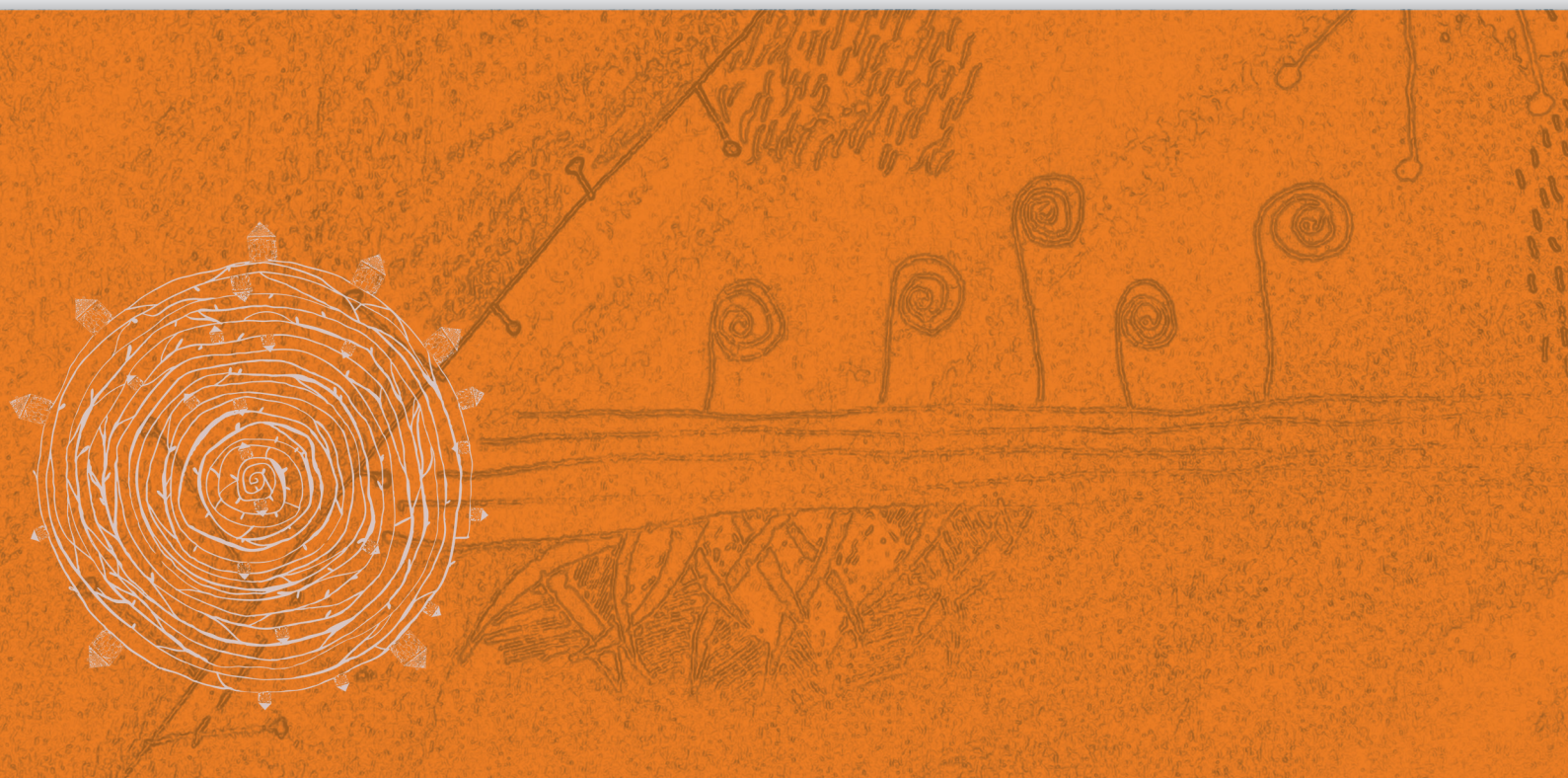
- Afișarea anunțurilor de angajare și promovarea acestora cu ajutorul instrumentelor Social Media acolo unde este posibil.
- Facilitarea unei întâlniri între agenții economici și elevii interesați în a învăța cum să își facă un CV / cum să se prezinte la un interviu.

Echipa de experți conceptualizare și elaborare metodologie:
Simina Darabant & Ildiko Pataki & Vasile Ruset & Mihaela Tilinca

Metodologia a fost adoptată de către **CRIO Vest** în cadrul AGA/martie 2014.

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei Municipiului Timișoara și al Consiliului Local Timișoara

Titlul de
Excelență 2014
C R I O *Vest*

Bd. Republicii nr. 9, et 3, camera 312, Timișoara, jud Timiș
Tel/Fax: +40 0256 246 026
Mobil: +40 0746 259 127
info@criovest.ro
www.criovest.ro